

Verantwoording

© 2004 Stichting Aardrijkskunde Olympiade Nederland

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze opgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen, of enige andere manier zonder voorafgaande toestemming van de uitgever.

Auteurs: Hans Maas, Harrie Mennen, Henk Post

Advies: Wim Bos, Arij Eijsberg, Maarten Kimmel, Ruud van Roon, Lieuwe Veerman

Eindredactie: Bruno van Erp Taalman Kip

Vormgeving omslag: Studio Oude Vrielink bv

Vormgeving binnenwerk: Arjen Boxem, Josette Rensen

De Nationale Aardrijkskunde Olympiade 2004 wordt mede mogelijk gemaakt door bijdragen van:

- Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen
- C.M. Kan-Instituut voor onderwijs in Geografie en Planologie, FMG-UvA
- Citogroep: Centraal Instituut voor Toetsontwikkeling
- Educatieve Faculteit Amsterdam
- Faculteit Aardwetenschappen, Vrije Universiteit
- Faculteit Ruimtelijke Wetenschappen, Rijksuniversiteit Groningen
- Faculteit Geowetenschappen, Universiteit Utrecht
- Hogeschool voor Arnhem en Nijmegen, Instituut voor Leraar en School
- Katholieke Universiteit Nijmegen, Nijmegen School of Management.
- Koninklijk Nederlands Aardrijkskundig Genootschap
- Lerarenopleiding Voortgezet Onderwijs BVE, Hogeschool Rotterdam
- NHTV internationale hogeschool Breda
- NS Internationaal
- SLO, Specialisten in Leerplanprocessen
- Topografische Dienst
- Transparencies to Educate
- Uitgeverij Malmberg
- Unie van Waterschappen
- Wageningen Universiteit
- Wolters Noordhoff Atlasproducties

Bronnen bij B 'De Schelde stroomt door menig dilemma'

De Schelde stroomt door menig dilemma

Oplossingen voor stroomgebied bij Antwerpen kunnen elkaar flink in de weg zitten

Woelig hoog water kan het gebied bij Antwerpen overstromen, maar maatregelen daartegen kunnen het milieu schaden. Tegelijkertijd wil Antwerpen beter bereikbaar zijn. Nederland en België studeren op oplossingen. Ontpolderen misschien?

Vlaanderen wil het overstromingsgevaar bedwingen door de oude verbinding tussen de Wester- en de Oosterschelde in Nederland te herstellen. Een breed water door de hals van Zuid Beveland – ook wel Overschelde genoemd – zou moeten bewerkstelligen dat overtollig water in de Westerschelde via de Overschelde naar de Oosterschelde wordt afgevoerd.

In de milieueffectenrapportage wordt een nadere studie hiernaar aangekondigd. Adviesbureau Haskoning heeft in 2002 al uitgerekend dat de Overschelde technisch haalbaar is, maar dat Nederland niet zit te wachten op Belgisch Scheldewater.

Antwerpen, dat zich steeds meer tot containerhaven ontpopt, wil dat door de Westerschelde zeeschepen met een diepte van 13,1 meter kunnen varen. In dat geval kunnen grote schepen Antwerpen bereiken onafhankelijk van eb en vloed. En dat is een must wil deze havenstad meetellen. Dat betekent uitbaggeren van de Westerschelde, opruimen van zandplaten in de vaargeul en verbreden van de rivier ten noorden van Antwerpen. Dit is strijdig met het andere hoofduitgangspunt: 'de natuurlijkheid van de Scheldemonding wordt niet om zeep geholpen', zoals Van Swam het formuleert.

Is het wellicht Vlissingen, dat wél aan zee ligt, als voorhaven van Antwerpen te gebruiken? De voor- en nadelen zullen nader worden bekeken.

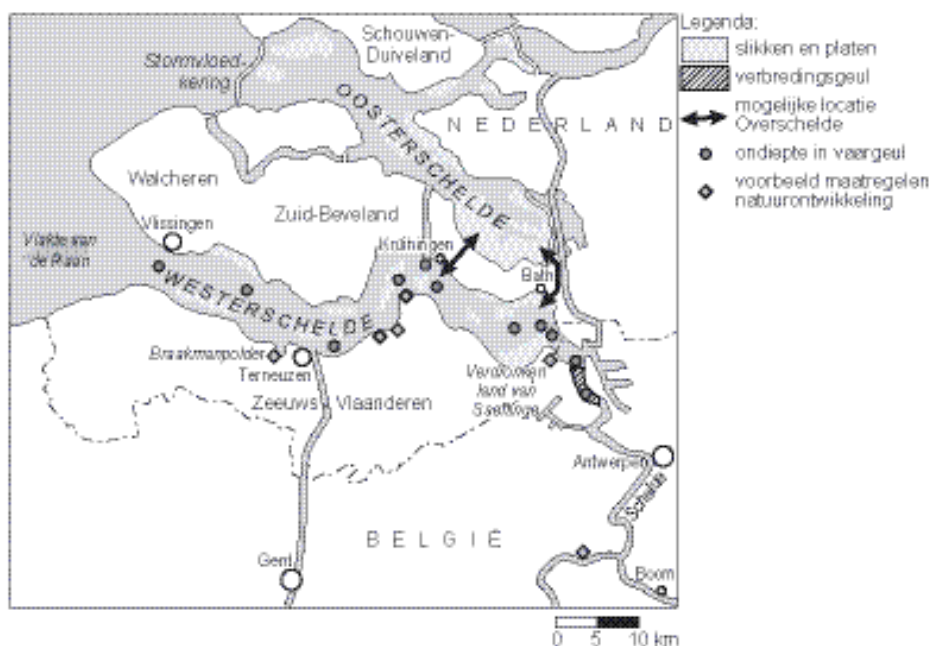
Simpele oplossingen die alle functies van de Schelde met elkaar verzoenen, zijn er dus niet. En al helemaal niet nu in het milieueffectenrapport het O-woord – Ontpolderen – staat. Kom in Zeeland niet aan met het teruggeven van land aan de zee, dat is een trauma. In de jaren negentig is ontpolderen ook al eens voorgesteld, maar in Zeeland was het verzet daartegen zo massaal dat het O-woord meteen uit het vocabulaire is geschrapt. Toch wordt in de 'Ontwikkelingsschets Scheldemonding' de Braakmanpolder als mogelijk ontpolderingsgebied genoemd. De verantwoordelijke ministers van België en Nederland hebben ontpolderen alvast warm aanbevolen.

Vrij naar: de Volkskrant 29 november 2003.

kaart 1

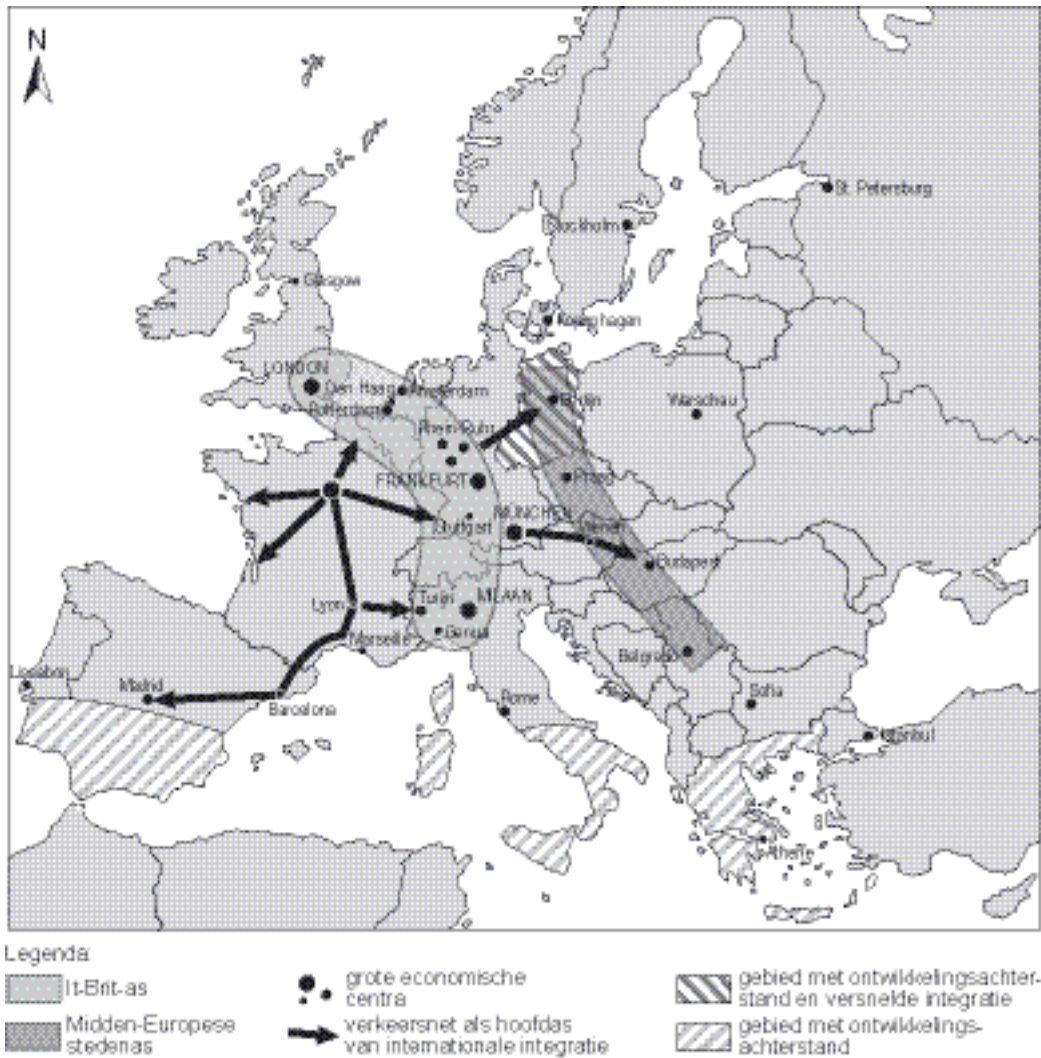
Twee tracés Overschelde:

vrij naar: De Grote Bosatlas, 2002

Bronnen bij C 'De ruimtelijke structuur van Europa in de toekomst'

kaart 1
De ruimtelijke structuur van Europa

bron: Geographie Heute, nummer 214, 2003

kaart 2
Verkeer over het spoor in een deel van Europa

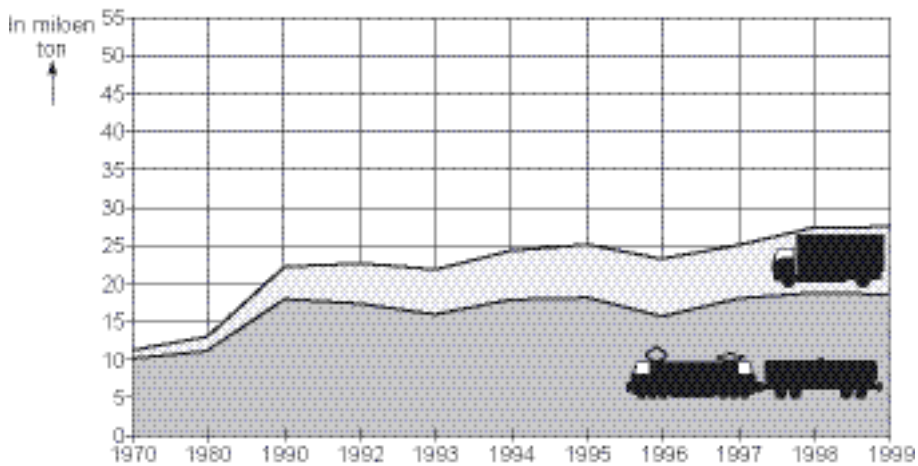
bron: De Grote Bosatlas, kaart 82C, 52^e druk, 2001

kaart 3
Verkeer over de weg in een deel van Europa

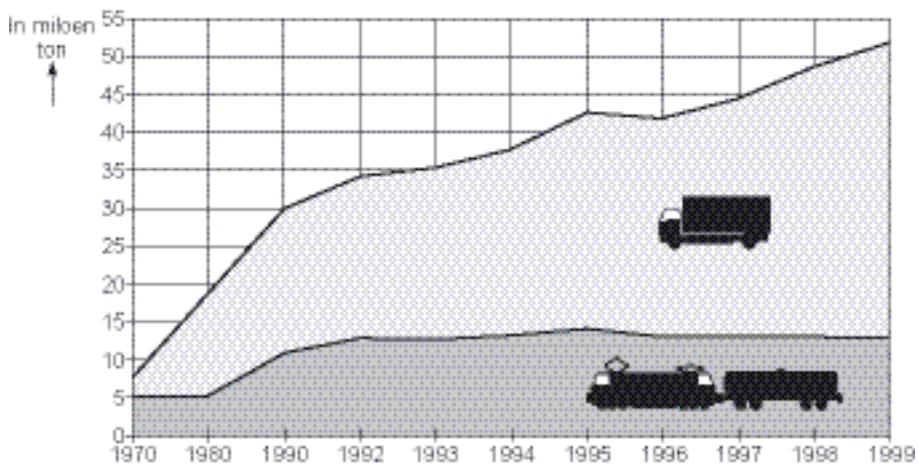
bron: De Grote Bosatlas, kaart 82D, 52^e druk, 2001

grafiek 1
Transalpine vervoer in Zwitserland, 1970-1999

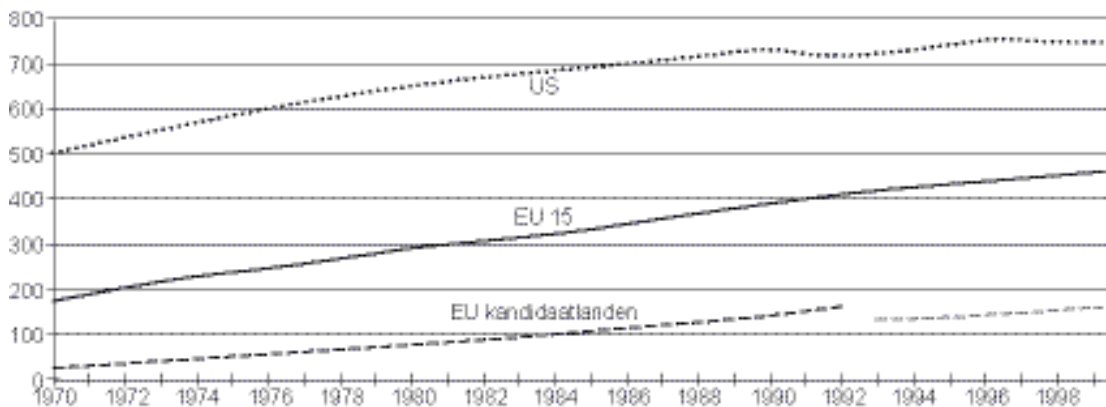
bron: <http://europa.eu.int>

grafiek 2
Transalpine vervoer in Oostenrijk, 1970-1999

bron: <http://europa.eu.int>

grafiek 3
Aantal personenauto's per 1000 inwoners, 1970-2000

bron: <http://europa.eu.int>

Bronnen bij D 'Kashmir, kruisvat klem tussen India en Pakistan'

bron 1

In 1947 werd het Zuid-Aziatische subcontinent, deel van het Britse rijk, opgedeeld tussen twee landen: India en Pakistan. In Pakistan was de meerderheid van de bevolking moslim, in India was de meerderheid hindoe. De provincies met een moslimmeerderheid traden toe tot Pakistan, de provincies met een hindoe meerderheid tot India. Naast deze provincies telde het gebied ook 662 prinsdommen. Eén van deze prinsdommen was Jammu en Kashmir. Of Jammu en Kashmir zou worden toegewezen aan India of Pakistan, zou bepaald worden aan de hand van twee criteria: grenst het prinsdom aan India of aan Pakistan en wat is de wens van de bevolking. De leider van de staat Jammu en Kashmir wilde eigenlijk liever bij geen van beide landen aansluiten en een onafhankelijke staat stichten. Volgens India was Pakistan bang om Kashmir te 'verliezen' en viel Pakistan het gebied binnen om het op te eisen. Pakistan zegt dat de moslims in Kashmir onderdrukt werden en dat het daarom het gebied binnen viel. Na de aanval van Pakistan vroeg de leider van Jammu en Kashmir India om hulp. India antwoordde dat het best wilde helpen, maar dat Jammu en Kashmir dan eerst moesten toetreden tot India. Anders was 'de hulp' illegaal. Hierop tekende de leider van Jammu en Kashmir voor toetreding tot India en werd het een officiële deelstaat van het land.

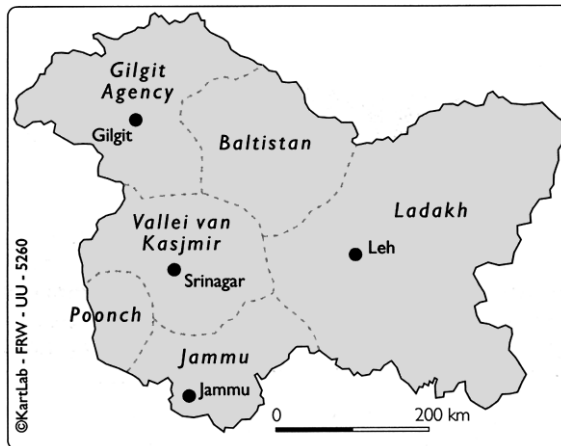
bron: Geografie Educatief, 4^e kwartaal 1998

bron 2

Een VN-resolutie aan het eind van de jaren veertig riep de Indiase regering op een referendum over aansluiting bij India of Pakistan te organiseren. Het kwam er nooit van. Mocht het ooit zover komen, dan is nog maar zeer de vraag welke uitspraak de bevolking van het voormalige prinsdom Jammu en Kashmir zal doen. Het gebied strekt zich uit van het Karakoramgebergte in het uiterste noorden van Pakistan tot voorbij Jammu in het zuiden van het Indiase deel van Kashmir. De staat is allesbehalve een samenhangend geheel. De islamitische Kashmiri's in de Vallei vormen slechts een deel van de bevolking van Jammu en Kashmir. Ladakh, in het oosten van de staat, wordt vooral bevolkt door boeddhisten die streven naar meer autonomie, maar dan wel binnen India. In en rondom de stad Jammu wonen veel Hindoes, of moslims die geen Kashmiri spreken en weinig gemeen hebben met de bewoners van de Vallei. Velen van hen blijven liever bij India. In de regio's Gilgit en Baltistan, de zogeheten Noordelijke Gebieden in Pakistan, leven overwegend Shiïtische moslims die evenmin overeenkomsten hebben met de sunnitische moslims in de Vallei. Zij streven naar staatsrechtelijke erkenning binnen Pakistan. Van de Kashmiri's die in de Vallei strijden voor *Azadi*, vrijheid, willen sommigen aansluiting bij Pakistan, maar de meesten streven naar echte onafhankelijkheid van zowel India als Pakistan. De warmste banden onderhouden de Kashmiri's met hun lotgenoten – en vaak zelfs hun familieleden – in de Pakistaanse regio *Azad Kashmir* (Vrij Kashmir), aan de andere kant van de bestandslijn. Daarnaast leven in andere delen van India nog honderdduizenden *Pandits*, nazaten van de oorspronkelijke Hindoe-bevolking van Kashmir. Zij eisen een eigen autonoom gebied op in de Vallei.

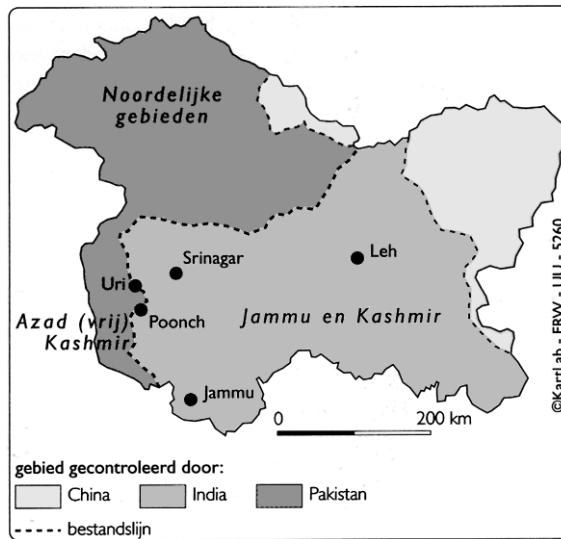
bron: Geografie Educatief, 4^e kwartaal 1998

kaart 1
Jammu en Kashmir

bron: Geografie Educatief, 4^e kwartaal 1998

kaart 2
Jammu en Kashmir

bron: Geografie Educatief, 4^e kwartaal 1998